

Uunga siunnersuutip siullermeerneqarnissaanut akissuteqaat: Nunatsinni nerisassiarineqartut pisiniarfinni akiinut suut tunngaviusarnerat pillugu Naalakkersuisut nassuaasiornissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffissaattut siunnersuut. Nioqqtissat akitigut pisisartunut pilerinarnerulersinniarlugit qanoq iliortoqarsinnaanera nassuaammi ilanngullugu tikkuarneqassaaq. Nassuaat kingusinnerpaamik UKA2024-mi saqqummiunneqarsimassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Mariane Paviaisen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Siullermeernera

Naalakkersuisut sinnerlugin Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviaisen, Inuit Ataqatigiit, siunnersummik saqqummiussaqarnerani qutsavigaara.

Siunnersuut Naalakkersuisut imminut pilorsornermut isumaannut naapertuulliuinnarpoq. Siunnersuut pingaaruteqarpoq, aammalu nuannaarutigalugu oqaluttuarisinavara, imminut pilorsornerunissap anguniarneqarnerani akimmisaarfinnik qulaajaaneq imminut pilorsornermut periusissiamik suliaqarnitsinni ilanngullugu eqqarsaatigineqareermat. Nunatsinni imminut pilorsornerup annertusineqarnissaal naalakkersuinikkut sallitinneqarpoq. Kalaallit Nunaat imminut pilorsornerusoq pilersissavarput. Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik najukkaminniit nerisassanik piissarsisinaassapput, aammalu inuussutissanik pilersuinermi isumannaassuseq pitsaanerulissaaq. Nerisaqarnikkut kulturerput pigiinnassavarput illersussallugulu, aammalu tullusimaarutigalugu kinguaariinniit tullernut ingerlateqqittassavarput.

Naalakkersuisuuit Kalaallit Nunaanni imminut pilorsornermut periusissiaq siulleq suliaralugu aallartipparput, taassumal 2024-p naannginnerani naammassineqarnissa naatsorsuutigineqarpoq. Takorluugaq aqutsisuusussaaq tassaassaaq *"innuttaasut tamarmik najukkaminniit nerisassanik pitsaasunik peqqinnartunillu piissarsisinaapput, aammalu kalaallit tunisassiaat aqqutigalugit inuussutissanik pilersorneqarnermi isumannaassutsip pitsaanerulernera misigisarpaat"*.

Periusissiamik suliaqarnerup ingerlaqqinnerani najukkani nioqqtissiat siaruarterneqarnissaannut akimmisaarfiit *tamaasa misissoqqissaassavagut*, taakkunungalu akit katitigaaneri ilaassapput. Nunatsinni imminut pilorsornerup annertusinissa iluatsissappat, tunngavissat nunatsinni niuernermut unammillertsisut, aammalu tunngavissat nunatsinni niuernermik ingerlatsisuuusut paasinissaat pisariaqarpoq. Tamanna peqqutigalugu unammilligassat, periarfissat akimmisaarfissallu tamaasa nalunaarsornissaat suliassani qitiutut inissisimapput.

Nioqqtissanik najukkaneersunik, unammillersinnaasunik akilinnik, ersarinnerusunik qaffasis sunillu pitsaassusilinnik niuerfimmik nukittuumik qulakkeerinialrulta sulissaagut. Tamanna anguniarlugu immikkoortut tamaasa aaqqiissutissanut ilaatissavagut. Tunisassiortut, niuertut niuertarfiiillu ataatsimut aaqqiissutissanik ataatsimoortunik, atuisunut iluaqutaasunik pilersitsiniarnermi suleqataassapput. Nunatta imminut pilorsornerata annertusinissa tamatta ataatsimut soqutigisaraarput, aammalu kinaluunniit kisimiilluni angusaqarsinnaanngilaq.

2030 sioqullugu nunatsinni imminut pilersorsinnaanerup annertusitinneqarnissaa anguniarlugu, periusissiaq anguniakkanik immikkoortuinik suliniutissanillu aalajangersimasunik imaqassaaq. Periusissiaq najukkani inuussutissanik pilersuinerup innuttaasunut aningaasartutikinneruffiulernissaanut sinaakkusersuinermi iluaqtigineqassaaq. Taamaalilluta nammineerluta isumalluutitsinnik atuinerput annertusassavarput, nunarsuarmik avatangiisitsinnik pinngitsuisinnaannginnerput annikillisissavarput, inuussutissarsiutigut siuarsassavagut, nerisassanik eqqaasarneq annikillisissavarput, aammalu kulturerput tullusimaarutigullu nukittorsassavagut.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuut manna saqqummiuppaat:

"Nunatsinni nerisassiarineqartut pisiniarfinni akiinut suut tunngaviusarnerat pillugu nassuaatip Kalaallit Nunaanni imminut pilersornermut periusissiap siulliup suliarineqarnerani ingerlasumi misisueqqissaarnermut ilaatinneqarnissaanut, kiisalu Imminut pilersornermut periusissiap 2024-p naanerani agguanneqarnissaanut Inatsisartut aalajangijiffigisassaattut siunnersuut."

Naalakkersuisuniit taamatut oqaaseqarluta nuannersumik pilersitsiviusumillu oqalittoqarnissaanut qilanaarpugut.